

Dosarul nr. 2ra-1653/2021

prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud. L. Mitrofan)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Panov, L. Pruteanu, I. Țurcan)

ÎNCHEIERE

10 noiembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Sergiu Toporivski, reprezentat de avocatul Verginia Baltag,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Sergiu Toporivski împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova, Autorității administrative „Agenția Națională Transport Auto”, intervenient accesoriu Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova cu privire la restituirea amenzii și încasarea prejudiciului,

împotriva deciziei din 25 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de Sergiu Toporivski, reprezentat de avocatul Verginia Baltag și a fost menținută hotărârea din 23 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, prin care acțiunea a fost respinsă,

c o n s t a t ă:

La 13 iulie 2020, Sergiu Toporivski a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al RM, Autorității administrative „Agenția Națională Transport Auto”(în continuare A.A „ANTA”), intervenient accesoriu Ministerul Finanțelor al RM, prin care a solicitat încasarea din contul bugetului de stat, prin intermediul Ministerului Justiției în beneficiul lui Sergiu Toporivski suma de 3750 de lei, în contul restituirii amenzii contravenționale achitate în temeiul procesului-verbal contravențional din 20 septembrie 2019 și încasarea cheltuielilor de judecată în mărime de 5000 de lei cu titlu de asistență juridică.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la 20 septembrie 2019 aflându-se la volanul autotractorului de model Volvo FM9 4-2T cu nr. de înmatriculare XXXXX și deplasându-se pe traseul M2, km 150 (R 14, km 78) în direcția orașului Soroca, aproximativ la ora 09:30 a fost stopat de către inspectorul principal în cadrul Direcției control rutier, autogări și protecția consumatorului a Autorității administrative „Agenția Națională Transport Auto”, Vladimir Tincu, în urma verificărilor efectuate de către inspectorul Vladimir Tincu a fost depistat faptul că, acesta efectua transportul de mărfuri pentru penitenciarul din Soroca.

În circumstanțele menționate în privința acestuia a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție nr/seria. XXXXXXXXXXXXX, prin care i s-a imputat săvârșirea de către Sergiu Toporivski a contravenției prevăzute de art.197 alin.(3) din Codul contravențional, manifestată prin efectuarea transportului rutier de mărfuri, contra cost, fără a fi înregistrat în condițiile Codului transporturilor rutiere, fiind sancționat contravenientul cu amendă în mărime de 150 de u.c, adică 7500 de lei, cu aplicarea a 4 puncte de penalizare și aplicată măsura de constrângere suspendarea utilizării mijlocului de transport pentru 6 luni cu ridicarea plăcuțelor de înmatriculare.

A menționat că, la aceeași dată a fost întocmit procesul-verbal de reținere a plăcuțelor cu numărul de înmatriculare și certificatului de înmatriculare seria ANTA nr.XXXX, potrivit căruia i s-a aplicat lui Sergiu Toporivski măsura de constrângere prin suspendarea utilizării mijlocului de transport pe un termen de 6 luni. Considerând că, achitarea amenzii va înlătura măsura de constrângere - suspendarea utilizării vehiculului și restituirea plăcuțelor de înmatriculare - Sergiu Toporivski a achitat jumătate din amenda stabilită, în mărime de 3750 de lei.

A notat faptul că, expunându-și dezacordul față de procesul-verbal contravențional, la 07 octombrie 2019, Sergiu Toporivski, reprezentat de avocatul Verginia Baltag a înaintat contestație, la Judecătoria Chișinău, sediul Ciocana.

Prin hotărârea din 06 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana a fost admisă contestația declarată împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria ANTA nr. XXXX din 20 septembrie 2019, întocmit de către reprezentantul A.A „ANTA” în baza art. 197 alin. (3) din Codul contravențional și a deciziei de sancționare contravențională și a fost încetat procesul contravențional pornit în privința lui Sergiu Toporivski, pe faptul comiterii contravenției prevăzute de art. 197 alin.(3) din Codul contravențional, pe motiv că, nu există fapta contravenției.

A susținut că, nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 30 decembrie 2019, A.A. „ANTA” a declarat recurs împotriva hotărârii din 06 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana.

Prin decizia din 26 februarie 2020 a Curții de Apel a fost respins ca nefondat recursul declarat de A.A. „ANTA”, și menținută hotărârea din 06 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana, în cauza contravențională a lui Sergiu Toporivski în comiterea contravenției prevăzute de art. 197 alin.(3) din Codul contravențional.

În circumstanțele menționate, reclamantul este îndreptățit de a solicita restituirea amenzii și compensarea cheltuielilor pentru asistență juridică în conformitate cu Legea nr.1545 din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești.

A specificat, că aplicabilitatea în speță a normei respective, vine ca urmare a emiterii hotărârii din 06 decembrie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana și a deciziei din 26 februarie 2020 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost anulat procesul - verbal și decizia din 20 septembrie 2019 privind aplicarea sancțiunii contravenționale în privința lui Sergiu Toporivski, fiind încetat procesul contravențional pe temeiuri de reabilitare. Astfel, se consideră întemeiată restituirea

din contul bugetului de stat a sumei amenzii achitate în cuantum de 3750 de lei, prin intermediul Ministerului Justiției, or, legiuitorul în art.5 din Legea nr.1545 din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, a stabilit că cauzele cu privire la repararea prejudiciului material și moral se examinează în conformitate cu normele de procedură civilă în vigoare. Organul care reprezintă statul în instanța de judecată pe această categorie de cauze este Ministerul Justiției. Cererea de chemare în judecată privind repararea prejudiciului se depune în termen de 3 ani de la data apariției dreptului la repararea prejudiciului. Potrivit art.13 din lege titlul executoriu se execută de către Ministerul Finanțelor la solicitarea Ministerului Justiției, astfel, considerăm necesar de a-1 atrage în calitate de intervenient accesoriu. În conformitate cu prevederile art. 7, lit. e) din Legea nr. 1545 din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, care statuează expres că în cazurile menționate la art.3, persoanei fizice sau juridice i se compensează sau i se restituie sumele plătite de ea pentru asistența juridică, iar potrivit art. 383 alin. (2) din Codul contravențional - victima, reprezentantul ei, martorul, specialistul, expertul, interpretul, traducătorul, apărătorul (avocatul) au dreptul la repararea prejudiciului și a cheltuielilor suportate în procesul contravențional în ordinea procedurii civile, cu excepția cazurilor când nu există divergențe asupra întinderii acestora.

Astfel, în cadrul procesului contravențional Sergiu Toporivski a achitat serviciile de asistență juridică avocatului în cuantum de 5000 de lei. Cheltuieli asumate și efectiv suportate de către reclamant, or, la dosar sunt anexate probe care certifică faptul onorariul avocatului a fost achitat pentru redactarea și înaintarea contestației, reprezentarea în instanța de fond, redactarea referinței și reprezentarea în instanța de apel, astfel, suma respectivă urmează a fi percepută din contul A.A „ANTA”. Totodată lege specială nu prevede posibilitatea instanței de a încasa cheltuielile pentru asistență juridică parțial, or, potrivit art.7 al acesteia este prevăzut expres că sunt compensate aceste cheltuieli fără a oferi discreția instanței de a le diminua.

Prin hotărârea din 23 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea depusă de Sergiu Toporivski, a fost respinsă, ca fiind neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 04 ianuarie 2021, prin intermediul poștei electronice, Sergiu Toporivski, reprezentat de avocatul Verginia Baltag, a declarat apel împotriva hotărârii din 23 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea acesteia, casarea integrală a hotărârii contestate, cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie admisă acțiunea.

Prin decizia din 25 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Sergiu Toporivski, reprezentat de avocatul Verginia Baltag și a fost menținută hotărârea primei instanțe.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a aplicat dispozițiile Legii nr.1545-XII din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, a conchis că, pretențiile formulate de către Sergiu Toporivski nu sunt susținute de lege, iar hotărârea instanței este legală în fond, emisă cu respectarea

procedurii și a competenței prevăzute de lege, motiv pentru care urmează a fi respinsă acțiunea drept neîntemeiată. Astfel, instanța de apel a considerat că, cererea de apel înaintată de apelantul Sergiu Toporivski, necesită a fi respinsă ca neîntemeiată.

La fel, aplicând prevederile art. 94, 96 din Codul de procedură civilă, și dat fiind că cererea de chemarea în judecată a fost respinsă, instanța de apel a remarcat că, prima instanță just a respins și cerința privind încasarea asistenței juridice.

În această ordine de idei, în viziunea instanței de apel, toate argumentele și afirmațiile invocate de către apelantul-reclamant, citate supra, sunt vădit lipsite de suport juridic, sub toate aspectele au fost examinate de prima instanță, iar instanța de apel le apreciază ca fiind inconsistente și fără raționament valabil circumstanțelor speței.

În final, instanța de apel a subliniat că, contrar prevederilor art.118, 121 din Codul de procedură civilă, apelantul-reclamant, în fața primei instanței, nu a adus careva probe în susținerea pretențiilor sale și prin urmare instanța de fond just a aplicat normele legale relevante la circumstanțele speței și a respins acțiunea.

În plus, instanța de apel a remarcat faptul că, apelantul-reclamant, utilizând calea de atac nu a prezentat în instanța de apel probe, pe care nu a avut posibilitatea să le prezinte primei instanțe și care ar fi de natură să răstoarne concluziile expuse în hotărârea contestată.

La 14 septembrie 2021, Sergiu Toporivski, reprezentat de avocatul Verginia Baltag a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea integrala a hotărârii din 23 decembrie 2020 a Judecătoarei Chișinău, sediul Centru și a deciziei din 25 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului s-a invocat că, instanțele de judecată inferioare au aplicat eronat normele de drept material, nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii, iar aceste încălcări ale instanțelor de judecată inferioare au dus la soluționarea greșită a litigiului.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că, instanța de apel a emis deciziei la 25 mai 2021 și expediată participanților la proces prin intermediul poștei electronice la 09 august 2021, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică. (f.d.130)

Astfel, având în vedere faptul că, recursul declarat de Sergiu Toporivski, reprezentat de avocatul Verginia Baltag împotriva deciziei din 25 mai 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost înregistrat la 14 septembrie 2021, în conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, acesta se consideră declarat în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii

acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Prin notificarea din 29 septembrie 2021, Curtea Supremă de Justiție, în conformitate cu art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, a expediat întimaților copia recursului și i-a înștiințat despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Până la data examinării admisibilității recursului, intimații nu a depus referință prin care să-și exprime opinia referitor la recursul declarat.

Examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul declarat de Sergiu Toporivski, reprezentat de avocatul Verginia Baltag nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Astfel, în sensul dat, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției

Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ține să menționeze că potrivit jurisprudenței CEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Asito vs Republica Moldova, 10 iulie 2010, Meyer vs Germania, 22 martie 2016), însă motivele recursului, invocate în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, care au fost apreciate corespunzător.

Astfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Sergiu Toporivski, reprezentat de avocatul Verginia Baltag, ca inadmisibil.

În conformitate cu art.270, 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de Sergiu Toporivski, reprezentat de avocatul Verginia Baltag, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru